

టోకి పిల్లలని పంపిస్తున్నారంటే వాళ్ళు ఇద్దరూ సంపాదిస్తున్నారు... మన సంగతి వేరు"

"సరే లెండి...హాయిగా ఉద్యోగం చేసేదాన్ని కట్టుకోలేకపోయారా? నాకు ఏదైనా ఉద్యోగం చూడండి... డిగ్రీ లేకపోయినా టైపింగ్ పాసయ్యాను."

ఆమె ఉద్యోగం చెయ్యటం లేదని తను చెప్పుతున్నాడనుకొంటారేమోనని బాధపడిన గౌరినాథ్.

"అది కాదు ఉమా! మన పిల్లలకి మంచి చదువులు చెప్పించాలని నాకూ ఉంది. అయితే కేవలం డబ్బులు పోస్తే చదువులు రావు. ప్రస్తుతం చిన్న క్లాసులే కాబట్టి మనం కేర్ తీసుకోగలం... ఫీజులు, ఆర్బాటాలు తక్కువే అయినా మన పిల్లలు చదువుతున్నది కూడా మంచి కాన్వెంట్. ఎయిత్త్ క్లాసు దాకా ఇక్కడ ఉంచి నైన్ లో మంచి కాన్వెంట్ లో వేద్దాం. అప్పుడు మనం చెప్పలేం కదా! అందుకోసం ప్రతి పైసా ఇప్పటినుంచే పాడువు చేద్దాం. ఇప్పుడే అంటే ఆటోలకి బోలెడు అవుతుంది" అంటూ ఊరడించాడు.

★ ★ ★

"ఏమండీ" "మరేం"

"ఊ! ఏమిటి..."

మనం ఫ్రీడ్ కౌనుక్యూండాం అండీ... అన్న మానూ మన పాల వాకెట్స్, ఆకు కూరలు ప్రక్క ఇంటి వాళ్ళ ఫ్రీడ్ లో పెట్టమని అడగటానికి మొహమాటంగా ఉందండీ."

"అసలు...వాళ్ళ ఫ్రీడ్ లో పెట్టవలసిన అవసరం ఏముంది. తెల్లవారేసరికి గుమ్మంలోకి తాజాగా ఆకు కూర లేమిటీ అన్ని అమ్మకానికొస్తాయిగా. కాదు అనుకొంటే నాలుగుగులేస్తే మార్కెట్ లో అన్ని దొరుకుతాయి... అసలు ఫ్రీడ్ లో నీరు త్రాగడం మంచిది కాదు... మన కుండ నీరే బెస్ట్..."

"ఆహా... ఆ విషయాలన్ని వాళ్ళకి తెలియక ఫ్రీడ్ కొన్నారంటారా?"

"వాళ్ళు ఫ్రీడ్ లు, సూటర్లు అవసరం ఉండి కొన్నారని నేను అనుకోవటం లేదు... అతనికి పై రాబడి ఎక్కువ... ఏం చేసుకొంటాడు. అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా కొనగలిగే స్తోమత ఉంది. నాకు జీతం రాళ్ళు తప్ప వేరే సంపాదన లేదు. ఆస్తులు లేవు. అడ్డదార్లు త్రోక్కి అలవాటు లేదు. రాదు"

చేతకాని మొగుడు... మాటలు మాత్రం చెబుతాడు అనుకొని నెత్తికొట్టుకొంది ఉమ.

★ ★ ★

కూతురి కాపురం చూడటానికి నాలుగైదు నెలలకోసారి వస్తూ ఉంటుంది ఉమ తల్లి భాగ్యమ్మ. ఆమె రెండో కూతురూ, ఉమ చెల్లెలు అయిన రాధ మొగుడు ఇసుక నుంచి కూడా తైలం తియ్యగలడు! అతడూ గౌరినాథ్ లాగా మామూలు గుమాస్తానే. అయితేనేం బల్లకింద నుంచి, ప్రక్కనుంచి పైనుంచి తెగ సంపాదిస్తాడు. పెళ్ళాం ఒళ్ళు అంతా బంగారు మయం చేసేసాడు. స్వంత ఇల్లు కట్టుకొంటున్నాడు. అధునాతన జీవితాన్ని అనుభవిస్తూ ఉంటాడు.

"ఈ చీర ఎలా ఉందో చెప్పండి"

అప్పుడే ఆఫీసునుంచి వచ్చి తీ త్రాగుతూ టీ.వీ న్యూస్ చూస్తున్న గౌరినాథ్ చేతికి ఓ ప్యాకెట్ ను అందించింది అతని భార్య ఉమ.

అందంగా ఉన్న ఆ బాక్స్ ను ఓపెన్ చేసి చూసాడు.

"ఎలా ఉందండీ?"

"చీరకేం బాగానే ఉంది. ఎక్కడిది? ఎంత?"

"వెయ్యి రూపాయలండీ... మన ప్రక్రింటి కమలగారి దగ్గర తీసుకొన్నాను. మూడు వాయిదాలలో ఇచ్చే య్యెప్పు. మనం నాలుగు నెలల్లో ఇచ్చినా ఏమనరు?"

నోసలు చిట్టించాడు గౌరినాథ్.

"క్రిందటి నెలలోనే కదా క్రొత్త చీర కొన్నావు" ఇంకా ఆ బాకీ తీరనే లేదు. అప్పుడే మళ్ళీనా?" అడిగాడు.

"వాళ్ళు ఏమీ అనరు లెండి: మనం రెండు నెలలు ఆలస్యంగా ఇచ్చినా ఒప్పుకొంటారు."

"అది సరే! ఈ నెలలో పండగలు, పుట్టిన రోజులు ఏమి లేవు కదా! ఏమిటీ అవసరం?" గౌరినాథ్ కి ఆమె మళ్ళీ చీర కొనడం ఇష్టంలేదు.

"అదేమిటండీ... పదిహేను రోజులలో మా రాం బాబాయిగారి కూతురి పెళ్ళి ఉండి కదండీ. అందుకోసం..."

"ఆయన కూతురి పెళ్ళి అయితే... నువ్వు క్రొత్త చీర కొనుక్కోవడం ఎందుకు... పైగా పెళ్ళికి వెడితే నీకు చీర పెట్టొచ్చేమో కదా మీ బాబాయి" మనం కూడా తగ్గట్టుగా కానుకలు చదివించాలి... పైగా ప్రయాణం ఖర్చు.

"అది కాదండీ... పెళ్ళిళ్ళో కట్టుకోవడానికని... వాళ్ళు పెట్టేది అంతా అయిపోయాక కదా".

"అదేమిటి... నీకు క్రొత్త చీరలే లేనట్లే మాట్లాడుతావు. గత నాలుగైదు నెలలుగా నెలకో చీర ఏదో సందర్భానికని తీసుకొంటూనే ఉన్నావుగా"

"ఆ క్రొత్త చీరలన్నీ మీ మేనకోడలి పెళ్ళిలోనూ, మా

బయటే దారికింది

గోపాలం మామయ్య కొడుకు పెళ్ళిలోనూ కట్టేసానుగా... మళ్ళీ అవే కట్టుకొంటే ఏం బాగుంటుందండీ?"

"అంటే ఏమిటీ నువ్వు చెప్పేది... ప్రతి పండుగకి, మన ఇంట్లో జరిగే శుభకార్యాలకి బట్టలు తీసుకొంటాం... మధ్య మధ్యలో లేట్స్ చీరలొచ్చాయంటే సరి తీసుకొంటూనే ఉంటావు. ఊర్లో వాళ్ళ పెళ్ళిళ్ళకి కూడా మనం చీరలు కొనాలి... కట్టుకోవడానికి అంటే ఎలా? ఒకసారి కట్టింది మళ్ళీ కట్టను అంటే ఎలా చావటం... అంత నామోషిగా ఉంటే పెళ్ళికి వెళ్ళడం మానేయ్..."

నా మొగుడు చీర కూడా కొనలేని చవట అని చెప్పుకో... నేనేం అనుకోను..."

"అంతే లెండి... నా సరదాలెప్పుడు తీర్చేరు కనుక" అంటూ కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకొంటున్న ఉమనుచూసి సరే...సరే. ప్రతి దానికి ఏడుపాకటి. ఈసారికి తీసుకో. మళ్ళీ నాకు చెప్పకుండా ఏమి చెయ్యకు" అనునయిం చాడు గౌరినాథ్...

★ ★ ★

"ఏమండీ... మన పిల్లలని కూడా కాన్వెంట్ లో వేద్దాం అండీ" ఉమ పోరు.

"అదేమిటి... ఇప్పుడు వాళ్ళు దుంపల బడిలో చదువు తున్నారా?" గౌరినాథ్ జవాబు...

"అది కాదండీ... ఇంకా పెద్ద కాన్వెంట్... అక్కడయితే చదువు బాగా వస్తుందండీ..."

"చదువుమాట సరే. ముందు మనం అన్ని వేలకువేలు ఫస్ట్ స్టాండర్డ్ నుంచి పోస్తే రేపు వాళ్ళు పెద్ద చదువులకు వచ్చేసరికి ఏమీ మిగలదు. ప్రక్రింటివాళ్ళు పెద్ద కాన్వెంట్

భాగ్యమృ ఎప్పుడూ చిన్న కూతురి వైభవం గురించి, చిన్న అల్లుడి "సమర్థత" గురించి పెద్ద అల్లుడికి చెబుతూ ఉంటుంది. పైగా ఆవిడకి పెళ్ళి చెయ్యాలని ఇంకో కూతురుంది. ఆ పిల్ల పెళ్ళికి చిన్న అల్లుడి సహాయం పొందబోతోంది. దాంతో పెద్ద అల్లుడి గురించి చులకనగా మాట్లాడుతుంది. ఆమె చూసే సంబంధాలలో కులం, గోత్రం, జాత కాల వంటివే కాకుండా "బయటేమైనా దొరుకుతుందా" అని విచారిస్తూ ఉంటుంది. ఆమె అన్నీ రకాల గాను మంచిది అయిన సంబంధం వస్తే కాబోయే అల్లుడికి బయట సంపాదన లేదని తెలుసుకొని ఆ సంబంధం వదులుకొంది. అల్లుడు, కూతురుతో కలిసి బజారుకో, గుడికో వెళ్ళవలసి వస్తే సీటీ బస్సులకోసం నుంచోడం ఆమెకు చికాకు. అదే చిన్న అల్లుడయితే ఆటోలోను కార్లలోనూ ఆమెను ఎలా తీసుకెళ్ళాడో చెప్పేది అంతా బయట సంపాదన పుణ్యం అనేది. దేనికైనా పెట్టిపట్టాలి అనేది. 'నీతి నిజాయితీ, పాపం పుణ్యం' అంటూ కూర్చోంటే గొంగళీ బ్రతుకే అనేది.

"ఎవడో ఎప్పుడో కంప్లైంట్ ఇస్తాడు. రెడ్ హెండెడ్ గా దొరికిపోయి ఉద్యోగం పోగొట్టుకుంటే అప్పుడు తెలుస్తుంది" అనేవాడు గౌరినాథ్.

"ఆ చేతకాకపోతే సరి! ఎంతమంది ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా సంపాదించి రిటైర్ అయ్యారో చెప్పేది భాగ్యమృ కూతురికి. ఒకరిద్దరూ పట్టుబట్టా మళ్ళీ ఎలా ఉద్యోగం లోకి వచ్చారో ఆ ఖర్చు కూడా ఎలా రాబట్టుకొన్నారో చెప్పేది.

★ ★ ★

చెల్లెలి వైభవం, తల్లి మాటలు ఉమకి బాగా తలకెక్కాయి. నిజాయితీకి మారుపేరైన గౌరినాథ్ ని సూటిపోటీ మాటలతో ఆడిపోసుకొనేది.

అతనికి మనశ్శాంతి లేకుండా చేసేది.

పాపం! గౌరినాథ్ పరిస్థితి దుర్భరమైపోయింది.

చాలీచాలని జీతం, ఎదుగుతున్న పిల్లలు, అవసరాలు పెడమొహం పెట్టే భార్య...

డబ్బు సంపాదిస్తేనే ఇంట్లో ఉండగలిగే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఆ సమయంలో అతనికి దగ్గరయ్యింది జ్యోతి.

ఆమె ఓ విడో.

వివాహమయిన రెండేళ్ళకే భర్తని కోల్పోయింది.

ఒక బాబు.

ఆమె భర్త రెండేళ్ళకే భర్తని కోల్పోయింది.

ఒక బాబు.

ఆమె భర్త గౌరినాథ్ ఆఫీసులోనే పనిచేసేవాడు.

పచ్చి త్రాగుబోతు. మితిమీరిన త్రాగుడు కారణంగా లివర్ చెడిపోయి చాలా చిన్న వయసులోనే కన్నుమూశాడు.

ఆమెకి రావలసిన డబ్బు విషయంలో ఎంతో సాయం చేసాడు గౌరినాథ్.

ఎంతోకొంత ముట్టపెట్టడే భర్త తాలూకా డబ్బులు రావనే అభిప్రాయంలో ఉన్న ఆమెకు గౌరినాథ్ పైసా కూడా తీసుకోకుండా రావలసిన డబ్బులు అందేటట్లు చూడటమే కాకుండా ఆమె డిగ్రీ చదివిన పెద్దల అండ పెద్దగాలేదని తెలుసుకొని ఆమెకు ఆ ఆఫీసులో ఉద్యోగం వచ్చేటట్లు ప్రయత్నించాడు. అది జరిగి ఏడేళ్ళు అయింది.

'విడో' పైగా అందంగా ఉండేది' కావడంతో తత్సంబంధమైన సమస్యలన్నీ ఆమె ఎదుర్కొంది. ఏమీ ఆశించకుండా తనకు సాయంచేసిన గౌరినాథ్ ని గౌరవించిన జ్యోతి తరువాత తరువాత అతని ప్రవర్తన, సిన్సియారిటీ

లకు మెచ్చుకోకుండా ఉండలేక పోయింది. అతను నిన్ను హగా ఉండటాన్ని గమనించిన ఆమె అతనినుంచి కొంత రాబట్టింది. మిగతాది ఊహించ గలిగింది. అతని మంచి తనం అతనికి మంచి కలిగిస్తుందని పదేపదే చెబుతూ ఉండేది. క్రమక్రమంగా ఇద్దరిమధ్యా అభిమానం, అనురాగం కలుగసాగాయి.

అయితే హద్దులు దాటలేదు ఎప్పుడూ...

★ ★ ★

గౌరినాథ్ కొడుకుని (ఇంటర్ మీడియట్) ఓ కార్పొరేట్ కాలేజీలో చేర్చిద్దామనుకొన్నాడు. పాదుపుచేసిన కొద్ది మొత్తం ప్రావిడెంట్ ఫండ్ లోంచి తీసినది. కలిపి ఆ కాలేజీ కరెస్పాండెంట్స్ కలిసి రాయితీకోసం అభ్యర్థించాడు. అదే

అక్షల బిల్లు పాస్ చేసి కూడా డైరీ పుచ్చుకోవడానికి కూడా మొహమాట పడేవాళ్ళని మా స్టాఫ్ చెప్పగా విన్నాను. మీరు పుచ్చుకోకపోయినా మీ పై బాస్ దొబ్బు తూనే ఉన్నాడు. ఓ మంచి వ్యక్తి పిల్లలకి విద్యాదానం చేసా మన్న తృప్తి మాకు మిగలనివ్వండి.

సమయంలో ఆ రూంలోకి వచ్చిన ఓ వ్యక్తి గౌరినాథ్ ని గుర్తుపట్టి విషయం తెలుసుకొని కరెస్పాండెంట్ తో మాట్లాడి పదివేల రూపాయల రాయితీ ఇప్పించాడు.

కానీ తీసుకోవడానికి గౌరినాథ్ నంశయించాడు. ఆయన నవ్వుతూ "చూడండి గౌరీబాబు. నేను కాంట్రాక్టర్ని ఈ కాలేజీ కమిటీ మెంబర్ని. నాకు మీ ఆఫీసుతో ఎన్నో పనులున్నాయి. ఇంకా ఉంటాయి మీరు బిల్లు సెక్షన్ లోకి రాక ముందు పనిచేసినవాడు మమ్మల్ని ఎంతో ఇబ్బంది పెట్టాడు. మేం సాధారణంగా క్రింద నుంచి పైదాకా అందరిని సంతోష పరచడానికే చూస్తాం. కానీ వాడు మేం సంతోషంగా ఇచ్చిన దానికన్నా ఎక్కువ దండాలని చూశాడు. మీ పై బాస్ మా చేతిలో ఉన్నాడు. అందుకే వాడిని సీటు లోంచి మార్చించి మీ గురించి తెలుసుకొని ఆ సీటులోకి వేయించింది నేనే. లక్షల బిల్లు పాస్ చేసి కూడా డైరీ పుచ్చుకోవడానికి కూడా మొహమాటపడేవాళ్ళని మా స్టాఫ్ చెప్పగా విన్నాను. మీరు పుచ్చుకోకపోయినా మీ పై బాస్ దొబ్బు తూనే ఉన్నాడు. ఓ మంచి వ్యక్తి పిల్లలకి విద్యాదానం చేసామన్న తృప్తి మాకు మిగలనివ్వండి. మీకు ఇంకో పాప కూడా ఉందని విన్నాను. ఆ పాపను కూడా మా కాన్స్ట్రాక్షన్ లో వెయ్యండి. మీ దగ్గర మేము గవర్నమెంట్ ఫీజ్ మాత్రమే పుచ్చుకొంటాం... అదీ మీ తృప్తికోసం... కాదనకండి... మీవల్ల ఇప్పటికే ఎంతో లాభం పొందాం... ఇంకా ఎన్నో టెండర్లు ఉన్నాయి. మీరు ఆ సీట్లో ఉంటే మాకు

ఎంతో లాభం... కాదనకండి" అన్నాడు.

కాదనలేకపోయాడు గౌరీనాథ్.

గవర్నమెంట్ కాలేజీ లాగా ఫీజు కట్టాడు.

అతనికి పదివేలు పైనే మిగిలింది.

★ ★ ★

గౌరీనాథ్ ఆనందానికి అంతే లేదు.

ముందు గిల్టీ ఫీలయ్యాడు కానీ సరిపెట్టుకొన్నాడు.

తను చేసింది చిన్న తప్పు... అంతే...

ఫోరం ఎంతమాత్రం కాదు.

ఆ ఆనందాన్ని నెలబ్రేట్ చేసుకొందామనుకొన్నాడు.

స్వీటు ప్యాకెట్ తీసుకొని బయలుదేరాడు.

తన ఇంటికి కాదు... జ్యోతి ఇంటికి...

అతనో తప్పు చేయాలనుకొంటున్నాడు.

అతను చేతులు చాచాలని ఎప్పుడు చూడలేదు.

బల్లకింద చేతులు పెట్టలేదు. ఎన్ని అవకాశాలో

చ్చినా... కానీ ఇప్పుడు ఏ మాత్రం అవకాశం వచ్చినా...

వదల దలచుకోలేదు. ఏమాత్రం అవకాశం వచ్చినా 'జ్యోతి చేతుల్లో' వాలిపోవాలనుకొంటున్నాడు.

★ ★ ★

జ్యోతి ఇంట్లో...

ఆమె ఎంతో సంతోషించింది. ఆ డబ్బు తీసుకొని ఉమకు వదైనా గొలుసు తీసుకొని వెళ్ళమంది. తన జేబులోంచి అప్పటికే కొన్న గొలుసును తీసాడు. తనకు మనశ్శాంతి, స్వాంతన ప్రసాదించిన వాళ్ళకే అది చెందాలన్నాడు.

ఇద్దరి కళ్ళు ఆర్తిగా కలుసుకొన్నాయి.

అడుగుముందుకు వేసాడు. చేతులు చాచాడు...

ఆమె గుండెల్లో తల దాచుకొన్నాడు.

★ ★ ★

గంట తరువాత ఇంటికి బయలుదేరాడు జేబుల్లో గొలుసుతో... జ్యోతి గొలుసు వద్దంది. అతని ప్రేమ కావాలంది...

★ ★ ★

మూడు కాసుల గొలుసు చూసి ఎంతో ముచ్చటపడింది ఉమ. అబ్బురపడింది భాగ్యమృ.

★ ★ ★

తరువాత గౌరీనాథ్ మారిపోయాడు.

పాపను కూడా ఆ కాంట్రాక్టర్ స్కూల్లోనే చేర్చించాడు.

మిగతా కాంట్రాక్టర్స్ తో కూడా మంచి సంబంధాలు పెట్టుకొన్నాడు. వీడించకుండా చిన్నచిన్న లాభాలు పొందటం మొదలుపెట్టాడు.

"తానొవ్వక... ఒరుల నొప్పించక" అన్నట్లు మెసలుకోసాగాడు.

ఆనందం కలిగినా, బాధ కలిగినా, తప్పుచేస్తున్న భావం కలిగినా జ్యోతి ఒళ్ళో సేద దీరేవాడు.

అది తప్పే... కానీ...

ఎంతో ఇష్టపడి చేస్తున్న తప్పు.

★ ★ ★

ఆ 'తప్పు' విషయం చూచాయిగా తెలిసింది ఉమకి.

"అల్లుడుగారూ" అంటూ నచ్చచెప్పబోయింది భాగ్యమృ.

"చూడండి అత్తయ్యగారు! మీకు, మీ అమ్మాయికి ఎప్పుడు బయట ఎంత దొరుకుతుంది అనేదే కావాలి. నాకు బయట దొరికిన లాభాన్ని మీ అమ్మాయికే ఇస్తున్నాను. మీ అమ్మాయికి కావలసినవన్నీ, సమకూరుస్తున్నాను. నాకు కావలసిన శాంతి, 'ఇంట' దొరకని అభిమానం, అనురాగం 'బయట' దొరికింది. నేనేమీ మీ అమ్మాయికి అన్యాయం చెయ్యను. కంగారు పడొద్దు. మీకు కావలసింది బయట సంపాదిస్తున్నాను. నాకు కావలసిందే బయటే దొరుకుతోంది అంతే!" అన్నాడు. ★